

EUB-27/2011.
(EUB-48/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2011. november 21-én, hétfőn, 10 óra 47 perckor
az Országház főemelet 61. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető; a határozatképesség megállapítása; a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és a 2008/7/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelv tervezetről [COM (2011) 594]</i>	5
<i>Az elnök felvezetője</i>	5
<i>Dr. Szűcs Tamás tájékoztatója</i>	6
<i>Balog Ádám tájékoztatója</i>	7
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	9
<i>Dr. Szűcs Tamás válaszai</i>	11
<i>Balog Ádám válaszai</i>	12
<i>Bencsik János klíma- és energiaügyi államtitkár tájékoztatója a durbani éghajlat-változási konferenciára való felkészülésről és a képviselendő európai uniós álláspontról</i>	13
<i>Bencsik János tájékoztatója</i>	13
<i>Kérdések, vélemények</i>	15
<i>Bencsik János válaszai</i>	16
<i>Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló T/4365. számú törvényjavaslat (A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)</i>	18
<i>Egyebek</i>	19

Napirendi javaslat

- 1./ Tájékoztató a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és a 2008/7/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelv tervezetről [COM (2011) 594]
- 2./ Bencsik János klíma- és energiaügyi államtitkár tájékoztatója a durbani éghajlat-változási konferenciára való felkészülésről és a képviselendő európai uniós álláspontról
- 3./ Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló T/4365. számú törvényjavaslat (A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
- 4./ Egyebek

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Firtl Máttyás (KDNP), a bizottság alelnöke

Mile Lajos (LMP), a bizottság alelnöke

Bebes István (Fidesz)

Ékes József (Fidesz)

Gyopáros Alpár (Fidesz)

Ivanics Ferenc (Fidesz)

Lipők Sándor (Fidesz)

Dr. Mengyi Roland (Fidesz)

Nógrádi Zoltán (Fidesz)

Dr. Szalay Péter (Fidesz)

Tessely Zoltán (Fidesz)

Ughy Attila (Fidesz)

Dr. Vejkey Imre (KDNP)

Dr. Botka László (MSZP)

Káli Sándor (MSZP)

Balczó Zoltán (Jobbik)

Bana Tibor (Jobbik)

Murányi Levente (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Bebes István (Fidesz) megérkezéséig Gyopáros Alpárnak (Fidesz)

Dr. Braun Márton (Fidesz) dr. Vejkey Imrének (KDNP)

Ivanics Ferenc (Fidesz) megérkezéséig Ékes Józsefnek (Fidesz)

Meghívottak részéről**Hozzászólók**

Dr. Szűcs Tamás, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtének vezetője

Bencsik János klíma- és energiaügyi államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

Lajtár Mónika főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Megjelentek

Csontos Beáta referens (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 47 perc)

Elnöki bevezető; a határozatképesség megállapítása; a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm az Országgyűlés munkatársait, a sajtó igen tisztelt képviselőit, és köszöntöm az Országgyűlés Hivatalának munkatársait.

A mai napi első teendők a határozatképesség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív szerint megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes. Eseti képviseleti megbízásokat jelentek be: Ékes József képviselő úr képviseli Ivanics Ferencet; Vejkey Imre képviselő úr képviseli Braun Mártont.

A második teendők a napirendi pontok elfogadása. Képviselőtársaim a törvényi előírásnak megfelelően megkapták a napirendi pontra vonatkozó javaslatomat. Három napirendi pontunk lesz a mai nap folyamán. Az első: tájékoztató a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és a 2008/7/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelv tervezetéről. A második napirendi pontunk, várhatóan 11 órától: Bencsik János klíma- és energiaügyi államtitkár tájékoztatója a durbani éghajlat-változási konferenciára való felkészülésről és a képviselendő európai uniós álláspontról. Végül a harmadik napirendi pontunk: a 2012. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat kapcsolódó módosító javaslatának a megvitatása. Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban van-e valakinek kérdése, véleménye. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyet.

Akkor szavazásra teszem fel: ki az, aki támogatja a napirendi pontok megtárgyalását? *(Szavazás.)*

A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta. Köszönöm szépen. *(Dr. Szalay Péter megérkezik a bizottság ülésére.)*

Tájékoztató a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és a 2008/7/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelv tervezetről [COM (2011) 594]

Tisztelt Bizottság! Első napirendi pontunk tehát a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és az EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelv tervezetéről egy beszámoló. Köszöntöm a napirendi pont előadóit, dr. Szűcs Tamást, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselétének vezetőjét és Balog Ádám helyettes államtitkár urat a Nemzetgazdasági Minisztériumból. *(Bebes István megérkezik a bizottság ülésére.)*

Az elnök felvezetője

Tisztelt Bizottság! Tájékoztatom előjáróban a bizottságot, hogy a tranzakciós adóról szóló irányelvet nem egyeztetési eljárás keretében tárgyaljuk, hanem az Európai Bizottság budapesti képviselétének kezdeményezésére tűztük ki a mai bizottsági ülésre napirendi pontként.

A pénzügyi tranzakciós adó új adónemként az Unió saját forrásainak körét bővítené, egyúttal csökkentené a tagállami hozzájárulások nagyságát. Tekintettel arra, hogy az elfogadáshoz egyhangúság szükséges a Tanácsban, szeretném előre jelezni, hogy a Nagy-Britannia részéről tanúsított kemény ellenállás kérdésessé teszi az egész javaslat jövőjét. De ez nem jelenti azt, hogy a mi bizottságunk ezt ne tárgyalná meg, hiszen ez nagy jelentőségű módosító javaslat lesz vagy lenne.

Köszöntöm tehát a napirendi pont előadóit. Elsőként megadom a szót Szűcs Tamás nagykövet úrnak, utána pedig az államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

Dr. Szűcs Tamás tájékoztatója

DR. SZŰCS TAMÁS, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtársának vezetője: Köszönöm szépen a szót, és köszönöm szépen a meghívást. Tisztelettel üdvözölöm a testület valamennyi tagját. Örülök ennek a meghívásnak, és szívesen kész vagyok egyébként a bizottság előtt máskor is megjelenni, ha erre igény van a Bizottság fontosabb kezdeményezéseit illetően. Nemcsak Magyarországon kerül sor hasonló megbeszélésre, hanem az Európai Unió valamennyi tagállamában a Bizottság képviselői rendszeresen találkoznak az Európai ügyi bizottságokkal, és a fontosabb kezdeményezésekben ismertetik a Bizottság véleményét.

Mint az közismert, szeptember végén, 28-án terjesztettük elő a pénzügyi tranzakciós adóra vonatkozó javaslatunkat. Ennek a vitája már megindult a Tanács és az Európai Parlament keretein belül. Ahogy az elnök úr is említette, egy miniszteri szintű megbeszélésre is sor került már novemberben az ECOFIN-tanácsülésen, ahol jól láthatóak voltak a törésvonalak a tagállamok között.

Ez egyébként nem különös dolog, valamennyi bizottsági javaslat életében hasonló törésvonalak jelennek meg. Ezek erőssége természetesen változó. Mi úgy gondoljuk, ez egy hasznos javaslat. Röviden ismertetném a javaslat lényegét, 5-10 percet fogok maximum igénybe venni az idejükből.

Ezt az adót a pénzügyi intézmények között pénzügyi eszközökkel folyó valamennyi tranzakcióra szeretnénk kivetni, ha a tranzakcióban részt vevő legalább egyik fél az Unióban letelepedett. A kötvényekkel és részvényekkel való kereskedést 0,1 százalékos, tehát nagyon alacsony adókulccsal adóztatnánk, a származtatott termékeket pedig még ennél is alacsonyabb, 0,01 százalékos adókulcs terhelné. Ez évente körülbelül 57 milliárd euró bevételt jelentene az uniós költségvetésnek. Csak érzékeltetésül: ez körülbelül a magyar GDP 60 százalékát jelenti.

A mi javaslatunk szerint 2014. január 1-jétől lépne hatályba ez az adó. Nem véletlen a január 1-jei időpont. Azért terjesztettük ezt az adót elő, hogy az Európai Unió következő 7 éves költségvetésének külön saját forrást tudjunk biztosítani, hogy ne terhelje az egyes tagállamok költségvetését, vagy legalábbis ne olyan mértékben terhelje az egyes tagállamokat a közös költségvetésbe való befizetési kötelezettség, mint egy ilyen adó nélkül.

Két fő okunk van. Az első itt, Magyarországon is nagyon ismerős, többször hallatszott már erre vonatkozó utalás: nyilvánvaló, hogy biztosítani kell a pénzügyi ágazat méltányos hozzájárulását a tagállamok költségvetési konszolidációjához. A pénzügyi ágazat maga is szerepet játszott a gazdasági válság előidézésében, és a pénzügyi szektornak juttatott tetemes mentőcsomagok költségét az európai polgárok viselték. Barroso elnök úr, amikor bemutatta a csomagot, említette, hogy körülbelül 4600 milliárd eurót fordítottunk erre a célra 2008 óta.

További elem, amit érdemes tudni, hogy az ágazat más szektorokhoz képest jelentősen aluladózott, ezért az egyik legfontosabb cél, hogy kiegészítő bevételt teremtsen ez az adó, és így járuljon hozzá a költségvetéshez a pénzügyi ágazat.

A második fő ok egy uniós szintű összehangolt keret. Nyilván akkor lenne értelme ennek az egész dolognak, hogyha valamennyi tagállamban sikerülne bevezetni az adót. Előmozdítaná az Európai Unió egységes piacának erősödését. Jelenleg 10 tagállamban van már egyébként egyfajta pénzügyi tranzakciós adó. A mi javaslatunk új, minimális adókulcsokat vezetne be, és összehangolná a különböző tagállamban már létező adókat, így hozzájárulna a versenytorzulások csökkenéséhez is, és eltántorítaná a kockázatos kereskedési tevékenységektől az ágazat szereplőit. Elfogadása esetén ez az adó szintén erősítené az Unió pozícióját a G20-as körben, illetve nyilván globális szinten is. *(Ivanics Ferenc megérkezik a bizottság ülésére.)*

Magát az adóbevételt, ezt az 57 milliárdot, ha befolyyna, megosztanánk az Unió és a tagállamok között. Az adóbevétel egy részét saját forrásként használnánk fel, ahogy erről már

említést tettem, másrészből pedig a tagállamok számára állna rendelkezésre ez a pénz. A tagállamok egyébként dönthetnének úgy is, hogy magasabb adómérték alkalmazásával növelik a bevételekből rájuk eső részt.

Úgy gondoljuk, hogy ha sikerül bevezetni ezt az adót, akkor ez egy globális szintű bevezetés előfutárává is válhat. Az Unió adófizetői, azt gondolom, teljes joggal várják el, hogy az intézmények tetemesen és arányosan járuljanak hozzá a gazdasági válság okozta gondok legyőzéséhez. A pénzügyi szektor hatékonyabb lenne ennek a megvalósulásával. Ez az adó nem ösztönözné a fedezet nélküli és tőkeáttételes tranzakciókat, továbbá azzal az eredménnyel is járna, hogy az elburjánzó, automatizált kereskedéssel mesterségesen előidézett, mondhatjuk azt is: felfújott piaci forgalmat stabilizálná minden piaci szegmensben.

A két fő elemet további szabályozási intézkedésekkel is szeretnénk kiegészíteni. Ettől azt reméljük, hogy az egész rendszer a reálgazdaságban működő vállalatok hitelezése felé tud elmozdulni. *(Ughy Attila megérkezik a bizottság ülésére.)*

A tranzakciós adó jelentős potenciállal bír a növekedésserkentő állami kiadások, vagy más, gazdaságilag szilárd költségvetési intézkedések szempontjából, a szakpolitikák szempontjából is. Említésre került, hogy az éghajlat-változással kapcsolatban lesz a következő napirendi pont. Ehhez is tudna kapcsolódni, vagy a fejlesztésfinanszírozás kérdéséhez is.

További cél az azonos versenyfeltételek biztosítása az Európai Unión belül. Gondoltunk arra is, hogy hogyan tudnánk minimalizálni az adókikerülést, illetve a potenciálisan kedvezőtlen hatásokat. Éppen ezért határoztuk meg az adókulcsot nagyon alacsony szinten, és éppen ezért határoztuk meg az adóalanyok körét rendkívül szélesen.

Nagy-Britannia mellett, gondolom, közsímet, hogy Svédország is erőteljesen ellenzi ezt a javaslatot. Ezt a két kockázatminimalizálási tényezőt, tehát a szélesítést és a kulcs csökkentését éppen azért vettük be a tervzetünkbe, hogy a svéd negatív tapasztalatokból okulva, egy attól jelentős mértékben eltérő javaslatot tudjunk tenni az asztalra. Svédország esetében több, mint tízszeres vagy tizenötösörös volt az adókulcs mérete, és egy nagyon szűk körben próbálta meg Svédország ezt megvalósítani, alapvetően magában Svédországban, úgyhogy érthető, hogyha ott ez nem működött. Azt gondoljuk, egy európai unió körben ez működhet.

Említés történt az Egyesült Királyság ellenállásáról. Szintén megvizsgáltuk, hogy az Egyesült Királyság miért ellenzi ezt az adót, illetve hogyan lehet ezeket a negatív hatásokat kiküszöbölni. Ez egy nagyon hosszú és bonyolult javaslat, aminek minden részletével foglalkozni most nyilván nincs idő, de a javaslat elemei, technikai részletei, úgy gondoljuk, választ adnak ezeknek az aggályoknak egy jelentős részére.

Összességében azt gondoljuk, hogy a tanácsi vita során, illetve a parlamenti vita során elsősorban nem azzal kellene foglalkozni, hogy a múltban mi történt, hanem előre kellene tekintetni. Azt kellene megvizsgálni, hogy a következő 7 éves költségvetési keretet hogyan tudják az Unió tagállamai finanszírozni, hogyan tudunk a válságból közösen kikerülni, ebben milyen szerepet játszhat ez az adófajta.

Zárásképpen egy adatot hadd említsek meg: az Eurobarométerrel végeztünk egy közvélemény-kutatást összeurópai szinten. Ebből az derül ki, hogy a polgárok 65 százaléka támogatná egy ilyen adó bevezetését. A magyar adat ettől egészen picit tér csak el: a magyar lakosság 63 százaléka támogatná ezt az adófajtát. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem az államtitkár urat, van-e kiegészítenivalója. *(Jelzésre.)* Ha van, akkor most megteheti.

Balog Ádám tájékoztatója

BALOG ÁDÁM helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nagy röviden egy pár gondolatot osztanék meg csak önökkel. Úgy gondolom, a nagykövet úr megfelelően

foglalta össze a tényeket, valóban ez az ügy háttere. Pár ilyen összefüggést szeretnék esetlegesen megvilágítani.

Mi az alapvető cél ezzel az adóval? Honnan indulunk el? Onnan indulunk ki, nagyon leegyszerűsítve, hogy vannak a pénzügyi világban olyan óriási kockázatú, jelentős összegű tranzakciók, amikből ha adott esetben túl sok van, vagy pedig túlságosan egy bizonyos piacra koncentrálnak, vagy pedig olyan spekulációra építenek, amik adott gazdasági környezetben jelentős kockázatot jelentenek és a többi, akkor ezek képesek bedönteni egy bankot, egy országot, egy gazdaságot.

Az ok a tanulmány készítői szerint az, az egyik ok, hogy túlságosan olcsók ezek a tranzakciók. Viszonylag kicsi kezdő tőkével, viszonylag kicsi költséggel be lehet lépni óriási tranzakciókba, úgy, hogy utána nincsen mögötte meg a fedezet, amennyiben a tranzakció balul sül el. Ennek egy megoldása lehet a tanulmány készítői szerint, hogyha megadóztatjuk ezeket a tranzakciókat. Így költsége lesz a tranzakciónak, tehát nem tud bárki belépni egy ilyen tranzakcióba - 0,1 százalék vagy akármilyen kicsi, 0,01 százalék a derivatívánál, egy nagyon nagy összegű tranzakciónál azért ez jelentős visszatartó tényező lehet, a készítőik szerint, hangsúlyoznám.

Tehát az egyik alapfilozófiai kérdés az szokott lenni, hogy ezeket a tranzakciókat jobban kell szabályozni, vagy pedig adóztassuk meg, hogy költséges legyen. A szabályozásra rengeteg kezdeményezés van – nálunk is van Basel I., II., III., mármint Európában, tehát számos olyan szabályozási rendszert próbálunk felállítani, ami ezeket kezeli. Úgy tűnik, azért vannak ezeken a szabályokon még javítanivalók, és ezért azt mondták bizonyos körökben, hogy itt érdemesebb lenne akkor egy adóztatást is hozzárendelni. Elnézést, hogy ennyire taglalom, csak ez itt a lényeg, hogy itt adóval akarunk szabályozni egy bizonyos magatartást. Ez picit filozófiai kérdés, hogy lehet-e vagy sem, mindenképpen vannak azért kétségei, hogy erre az esetre egy ilyen eszköz alkalmazható-e.

A közelmúltban, vagy elmúlt 1-2 évben, ahogy a nagykövet úr is elmondta, számos ország vezetett be különféle bankadókat, elsőként ezek mi voltunk, de számosan követtek minket a későbbiekben. Ezek teljesen eltérő adóalapokon vannak, van, amelyik eszközalapon van, van, amelyik bizonyos bevételalapon, van, amelyik a menedzsment fizetését is pluszban adóztatja. Tehát eléggé, hogy finoman szólva fogalmazzak, eltérő a különböző államok által követett gyakorlat. Különböző nem ez a szabályozási cél volt az államok részéről a szándék, hanem inkább a bevétel, amit itt a pénzügyi tranzakciós adónál is a Bizottság egy másik okként jelöl meg.

Itt azonban azt azért meg kell jegyezni, hogy egy ennyire alacsony adókulcs azért feltehetően átterhelhető, tehát azért azt óvatosan mondanánk ki, hogy ezzel a pénzügyi intézményeket sarcoljuk, vagy ők járulnak hozzá ehhez. Ezt ők feltehetőleg azért be fogják kérni a tranzakcióban részt vevő felektől, akik ha ezt nem tudják megtenni, akkor nem kötnek tranzakciót. Ez lenne a szabályozási lába a történetnek.

A gyakorlatban felvetett problémák, hogy Anglia és Svédország is ezeket szokta említeni: ez az, hogy ezt nem lehet az egész világra kiterjeszteni, vagy legalábbis az Európai Unió nem tudja az egész világra kiterjeszteni. Tehát már számos olyan fék, olyan elkerülést szabályozó pont van, ami elvileg ezt megoldja vagy orvosolja, de azért fennáll a veszély, hogy egyes tranzakciók kiszorulnak az európai piacról, az európai pénzügyi intézmények piacáról, és inkább megkötik a Seychelle-szigeteken, Szingapúrban, Amerikában vagy valahol máshol.

A G20 is többször tárgyalta ezt a kérdést, és mindig ez vetődik fel, hogy mennyire lehet ezt valóban megmondani, hogy ez ilyen tranzakció-e vagy sem. Tehát ha én kimegyek, alapítok egy szingapúri céget egy megbízott ügynökön keresztül, akkor senki se fogja tudni, hogy az Balog Ádám volt Magyarországról, és az valójában egy európai uniós tranzakció. Természetesen vannak adatvédelmi szerződések, adatközlési szerződések, meg kölcsönös tájékoztatási segítségnyújtási szerződések, amikkel számos probléma van és nagyon nehezen

haladnak. A nagykövet úr is emlékszik, itt a Savings directive-nél mekkorát küzdöttünk mi elnökként, és végül is pont nem sikerült áttörnünk a megtakarítási irányelveknél ezeket a svájci, luxemburgi és osztrák titoktartási klauzulákat. Tehát azért itt van egy olyan pont, amit többen kritizálnak az Európai Unióban. Ez egy nehéz kérdés, hogy mennyire lehet ezeket a tranzakciókat elkapni.

Magyar részről mi vizsgáljuk a kérdést, vizsgáljuk a problémát. Számos vetülete merül fel mint tagállam, hogy ha ez egy központi adóbevétel lenne, akkor ezt nem lehetne bevezetni helyi szinten, tehát akkor ezt mi nem tudjuk beszélni. De nyilván ez kivált valamilyen hozzájárulásokat. Kérdés, hogy ezek mekkora hozzájárulások, mennyire éri meg úgymond Magyarországnak egy ilyen üzlet megkötése.

Ahogy maga a javaslat is folyamatosan alakul, újabb és újabb kérdések merülnek fel. Ezeket folyamatosan tárgyaljuk a Bizottsággal, és ki fogjuk alakítani az álláspontunkat az információk fényében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vitát megnyitom. Akinek esetleg kérdése, véleménye van, most elmondhatja, megteheti. *(Jelzésre.)* Mile alelnök úr; utána Bana Tibor képviselő úr.

Kérdések, hozzászólások

MILE LAJOS (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm a tájékoztatást is. Három megjegyzésem, kérdésem lenne. Ha jól értelmeztem, ennek kettős célja van, egyrészt a bevétel növelése, ezen belül másrészt egyfajta szabályozás bevezetése a pénzügyi szektoron belül.

Nem hangzott el ugyan ez a kifejezés, de ez kísértetiesen hasonlít a Tobin-adóhoz, vagy legalábbis annak valamilyen analóg eszköze lehet. A kérdésem az, hogy megítélésük szerint mennyire fogja szolgálni ez az új adó, és ez főleg nem a tevékenységre, hanem a tranzakciókra vonatkozik, azt a célt, hogy a pénzügyi szférát közelítené a reálgazdaság felé? Hiszen ezzel a probléma az, hogy ezek a tranzakciók nagyon elszakadtak a reálgazdaság mozgásaitól. És mennyiben tudja elősegíteni egy hatékonyabb és strukturáltabb, egészségesebb modell kialakítását, ami mégiscsak azt jelentené, hogy a reálgazdasághoz közelít finanszírozási szempontból is a pénzügyi szektor.

A másik kérdésem, ami a válság egyik alapvető oka, hogy a periférián, és főleg a déli és a Közép-Kelet-Európában létező EU-tagok nem ugyanolyan kondíciók között léteznek a pénzügyi világon belül sem. Ezt a fajta kiegyenlítést, tehát a centrumországok, gondolok itt Németország, Franciaország, mint centrumország és a déli, közép-kelet-európai országok közötti különbségek kiegyenlítését mennyiben szolgálhatja ez a fajta új adó? Hiszen a feltételek közötti eltérések is okozhatták azokat a válságtüneteket, amiket mind a mai napig nem tudunk meghaladni. Köszönöm. *(Nógrádi Zoltán megérkezik a bizottság ülésére.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bana képviselő úr következik.

BANA TIBOR (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Mindenekelőtt szeretném azt leszögezni, hogy a Jobbik részéről mindenképpen támogatni tudjuk azokat a lépéseket, amelyek a pénzügyi tranzakciós adó bevezetésének az irányába történnek. Tehát ennek tükrében értékelje, tisztelt nagykövet úr és tisztelt államtitkár úr, azokat a felvetéseket, amelyeket meg kívánok tenni. Három felvetésem lenne, részben egyébként mindegyiket érintették, de szeretnék itt még egy kicsit jobban belemenni a részletekbe, és örülnék, hogyha választ kaphatnék ezekre a felvetéseimre.

Az egyik az lenne, amit az államtitkár úr is említett, hogy mérlegelnünk kell azt saját részünkről, hazánk részéről, hogy a nemzeti hozzájárulásba történő beszámítás alapján végül is mi hogyan jövünk ki összességében ebből a történetből. Az lenne a kérdésem, bár hogy ha

jól vettem ki az államtitkár úr szavaiból, akkor ezzel kapcsolatban még nem igazán ismerjük a konkrétumokat, hogy jelen állás szerint mi látszik? Tehát azok a változások, amelyek ebben a tekintetben megtörténnek, vajon kedvezőbbek lesznek-e Magyarország számára, vagy kevésbé?

A másik felvetésem ahhoz kapcsolódna, amit a nagykövet úr érintett. A svéd kritikát említette, de ezt ugyanúgy előhozta az államtitkár úr is. Ezzel kapcsolatban tudvalevő, hogy ott korábban próbálkoztak a pénzügyi tranzakciók megadóztatásával, de ott az történt, hogy a pénzügyi intézmények hamar megtalálták annak a módját, hogy a kötelezettség alól kibújjanak, konkrétan az áttelepülés eszközéhez folyamodtak. És így aztán az adó nem nagyon kevés bevételt hozott Svédországnak, és néhány évvel a bevezetését követően el is törölték azt.

A nagykövet úr utalt arra, amit olvashatunk a tanácsi irányelvben, miszerint az áttelepülés kockázatát megfelelő adókulcsok kialakításával, valamint az adóalap tág meghatározásával lehet kezelni. Nekem az lenne a kérdésem, hogy erről esetleg meg tudna-e még néhány gondolatot osztani velem, illetve a bizottság tagjaival, hogy mégis mik az elképzelések, hogyan kívánják azt elérni, hogy ne vonják ki magukat a kötelezettség alól? Hiszen a svéd pénzügyminiszter, Anders Borg szerint a kereskedők nagyrésze, ahogy arra utalt a nagykövet úr is, hogy ilyen félelmek vannak svéd oldalról, az USA-ba vagy Ázsiába menekülne, hogyha bevezetnék az adót. Tehát szeretném, ha erről még egy-két gondolatot hallhatnánk.

Végezetül pedig szintén egy olyan felvetést érintenék, amelyről hallhattunk már pár mondatot az államtitkár úr részéről. Ez arra vonatkozna, hogy kockázatként látjuk mi magunk is azt, hogy a pénzintézetek az új adó bevezetését követően az ezzel járó költségeket különböző módszerekkel ráterhelik az ügyfelekre. Ezzel kapcsolatban az lenne az én kérdésem, a döntéshozóknak vannak-e azzal kapcsolatban már konkrét elképzeléseik, hogy milyen módon kívánják ezt megakadályozni? Előre is köszönöm a válaszokat.

ELNÖK: Köszönöm. Balczó képviselő úré a szó.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Csak szeretném megerősíteni az elmondottak fontosságát, mert ha valahol az ördög a részletekben rejlik, akkor ennél az adónál tényleg.

Az államtitkár úr felvetette filozófiai kérdésként, hogy az érintettek magatartását lehet-e adóval befolyásolni. Két esetben lehet: ha az adó mértéke elegendően nagy, és a kikerülést meg lehet akadályozni. Azt hiszem, az analóg példa: az állampolgároknak Magyarországon az eva 37 százalékaival bizony, úgy néz ki, lehet majd a magatartását befolyásolni. Nyilvánvalóan ez a kulcskérdés, hogy milyen módon lehet a kikerülést megakadályozni.

Annak idején európai parlamenti képviselőként még az volt a Bizottság válasza erre a felvetésre a Parlamentben, hogy csak globálisan vezethető be, mert az európai bankok versenyképességét hátrányosan befolyásolja. De úgy tűnik, nagyon helyesen, most arra az álláspontra jutottunk, hogy mégis szükségszerű bevezetni. Talán a brit fenntartások nyilván a londoni City és a Wallstreet közötti hegemoniaküzdelemből fakadnak, de nekünk valóban fontosabb az, hogy ezeket a nagyon veszélyes tranzakciókat úgy akadályozzuk meg, hogy abból megfelelő forrásokhoz is jussunk.

És még egy: furcsa ez az adat nekem, hogy Magyarországon az embereknek mindössze 60 százaléka támogatja ezt. Szerintem igazából nincsenek tisztában vele, és azok a reflexek élnek, amelyek általában az adót elutasítják. Illetve az a tapasztalat, hogy végül valamilyen módon ráterhelik arra, aki ebben érintett.

Tehát csak azt szeretném megerősíteni, hogy miközben rendkívül fontosnak tartjuk ezen adó bevezetését, de a felvetett kérdések azért nem okvetlenkedések, mert világos, hogy ezekre kell megnyugtató választ adni, hogy a céljukat el is éri. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mengyi Roland képviselő úr!

DR. MENGYI ROLAND (Fidesz): Köszönöm szépen. Csak egy gyors kérdésem lenne, bár miután a helyettes államtitkár úr kiegészítette a beszámolót, a választ is megadhatnám rá.

Engem valóban érdekelne, hogy a forint elleni spekulációk jellegzetességeit ismerve a kereskedési módszerek kapcsán, a volumen, a dinamika és a többi, ennek az adótípusnak a bevezetése milyen védelmet biztosítana? Van-e erre számítás? Gondolkodott-e ebben bárki, hogy a forinttal kapcsolatban ennek ilyen szempontból milyen hatása lenne? Különös tekintettel arra, hogy akkor az alanyi körön kívül esők vagy a körön kívül eső helyszínek tekintetében is felmerül kereskedés? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Más jelentkezőt nem látok. Visszaadom a szót a nagykövet úrnak, utána pedig az államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

Dr. Szűcs Tamás válaszai

DR. SZŰCS TAMÁS, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtársaságának vezetője: Köszönöm szépen a kérdéseket. Örülök ennek a sok kérdésnek, mert jól látható, hogy nemcsak az én beszámolómból ismerik a javaslatot, hanem alaposan áttanulmányozták, ami nyilván örömmel tölt el engem. Köszönöm szépen a támogatást is ehhez a javaslatomhoz.

A konkrét válaszokat illetően: elsőként, a reálgazdaság helyzetét mennyiben erősíti ez az adó, ha elfogadják? Azt gondoljuk, ahogy erre már utalást is tettem, az adó bevezetésével mindenképpen sikerülne a reálgazdaság felé elmozdítani a pénzügyi szektort.

Ennek a fő okai, hogy egyrészt az automatizált kereskedelemre való hajlam csökkenne. Ezen kívül pedig maga az adó potenciállal bírna a növekedésserkentő állami kiadások elősegítésére, illetve a különböző szakpolitikák szempontjából is kedvező lenne. Lehet, hogy a helyettes államtitkár úr majd kiegészíti ezt még néhány technikai érveléssel.

A centrumperiféria-dilemma ellentmondásának a feloldásához nyilván önmagában az adó nem tud megoldást nyújtani, és ez összefügg az adó globális bevezetésének a kérdésével, igényével. Erre többen is utaltak, hogy ezt hogyan képzelem el az Európai Bizottság, Balczó képviselő úr is említett egy korábbi álláspontot.

Azt gondolom, hogy az idő előrehaladtával, illetve a pénzügyi-gazdasági válság előrehaladtával, nem utolsósorban pedig a következő 7 éves európai uniós költségvetés megalapozásának az igényével az álláspontok változnak.

Úgy gondoljuk, éppen ezért terjesztettük elő most ezt a javaslatot, mert reális felvetés lehet egy előőrs szerep felvállalása az Európai Unió részéről. Azt gondoljuk, ha valaki egyszer megkezdi ezt a folyamatot, akkor remélhetőleg a többiek is csatlakozni fognak hozzá. Ez nyilván nem egy nap alatt fog megtörténni. Első körben az Európai Unió belüli tagállami ellenállásokon kell felülkerekedni.

Szóba került az a lehetőség is, hogy esetleg a megerősített együttműködés keretében csak az európai uniós országok egy része vezesse be. Mi nem erre törekszünk, hanem a 27-es körben való bevezetésre törekszünk, de nyilván a tárgyalások fényében meglátjuk, hogy ezt pontosan hogyan lehet megvalósítani.

Kérdés volt még a nemzeti arány biztosítása, illetve az erre vonatkozó számítások. Azt hiszem, ezt a helyettes államtitkár úr tudja majd megválaszolni. A Bizottság ebben tulajdonképpen szabad kezet ad a kormányoknak bizonyos tekintetben. Nyilván számunkra

fontos, hogy a 7 éves költségvetési kerethez, tehát az uniós költségvetéshez való hozzájárulás foka kellően magas legyen. Ahogy említettem, ezzel csökkenne az egyes tagállamok befizetési kötelezettsége.

A svéd kérdést illetően. Az érvek nagy részét tulajdonképpen már elmondtam, úgyhogy ezt továbbival nem nagyon tudom kiegészíteni. Azt hiszem, megpróbáltam elég átfogó lenni. Itt probléma volt, ha jól emlékszem, hogy 1,5 százalékos adókulcsot vetettek ki. A miénk 0,1, illetve 0,01 százalékos, tehát nagyságrendekkel kisebb. Másrészt könnyen belátható, ha egy ország az országon belül próbál valami ilyen adót bevezetni, akkor ez alól igen könnyű kibújni az áttelepüléssel. Az Európai Unión belül akkor egy Európai Unión kívüli országba kell menni, de ez sem elegendő önmagában, mert a javaslat arra is kitér, hogy ha legalább az egyik fél az Európai Unión belül van, akkor arra a javaslat hatálya kiterjed. Tehát jelentős mértékben különbözik a svéd példától. Azt gondolom, ezt Bork pénzügyminiszter úr is tudja egyébként, de nyilván őt sajátos megfontolások vezetik.

Hogy ez azonos-e a Tobin-adóval, erre vonatkozóan elhangzott egy kérdés. A Tobin-adó tulajdonképpen egy általános, népszerű megnevezése ennek a fajta adónak. Azt hiszem, a hetvenes években került ez először napirendre, egy Tobin nevű közgazdász találta ki. Ezt követően számos különböző formában jelentek meg hasonló elképzelések, úgyhogy lehet Tobin-adónak is nevezni, de a hivatalos neve az a pénzügyi tranzakció. Az alapfilozófiája azonos valamennyi ilyen adójavaslatnak.

A magyar forint elleni spekuláció – ezt meghagynám szintén a helyettes államtitkár úrnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Akkor át is adom a szót az államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

Balog Ádám válaszai

BALOG ÁDÁM helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Kényelmes a helyzet, mert mindent rám lehet hagyni a végén! Talán a spekulációval kezdeném akkor. Nem mondom, hogy direkt összefüggés lenne ennek az adónak a lehetősége és a spekuláció között. A spekuláció egy teljesen más ország más pénzügyi piacán, és csak az árat befolyásolja, ami automatikusan Magyarországra is begyűrűzik, vagy a világon bárhova máshova, tehát ezt nem lehet magyarországi tranzakciókhoz vagy EU-s tranzakciókhoz kötni. Ilyen értelemben szerintem ez a kettő maximum távoli, közvetett összefüggésben van egymással.

Amit viszont a reálgazdasághoz való közelebb hozásnál fontos lehet megemlíteni, az az, hogy igen, valóban, ezzel őt is úgy terheljük, tehát a reálgazdaságot, hogy átfogalmazom: jobban terheljük adóval, tehát a reálgazdasághoz közelítünk ezzel, így ebben az értelemben nyilván megvalósul valamilyen közelítés.

De van egy nagyon fontos pont, amit szerintem ritkán kötünk össze, ez az áfa kérdése. Ez a Bizottság részéről is folyamatosan felmerül, meg több tagország részéről is, hogy az áfában miért nincsenek benne a pénzügyi tranzakciók. Ennek vannak tartalmi okai, vannak lobbierő okai, de nincsenek benne. Az áfa az, ami magát a reálgazdaságot, a tranzakciókat terheli, és nemcsak terheli, hanem likviditási szempontból is hatással van a tranzakciókra.

Mivel itt a likviditásra nincsen hatással az áfa, ezért teljesen más helyzetben van egy pénzügyi tranzakció, meg egy gazdasági, reálgazdasági tranzakció. És az áfát nem igazán lehet még az első szinteken sem túlvinni, annyira erős a tagállamok ellenállása.

Most volt egy nem olyan sikertelen próbálkozás tavaly az első félévben abban is, de abban is elakadtunk azért. Én azért úgy látom, hogy a reálgazdaság még nagyon távol van. Ez nyilván vitatható.

Kérdésként merült még fel, amit talán én tudok megválaszolni, bár sajnos nem tudok, a nemzeti hozzájárulás versus új adó kérdése. Én vetettem fel, abszolút egyetértek azzal, hogy

ez egy fontos tárgyalási pont. Ez egy folyamat, itt különböző kalkulációk vannak. Kérdés az, hogy Magyarországról, a magyarországi tranzakciókból mennyi ilyen adó folyna be a költségbe. Nem tudok még sajnos érdemben válaszolni arra, hogy itt hogy állunk.

Mi tudjuk, mik az érdekeink, mi ezeket képviseljük folyamatosan, de ez még egy tárgyalási folyamat eleje ilyen értelemben. Szerintem ebben ott tartunk, hogy egyáltalán akarjuk-e ezt vagy sem. És hogy ha ezek a nagy tagországok meggyőződnek, meg az összes többi, például mi is, akkor utána lehet már az ilyen részletekről egyeztetni. Ez fontos részlet, de az első lépés mégiscsak az, hogy lesz-e vagy nem.

Én még azt tenném hozzá, ez talán kicsit személyesebb megjegyzés, és itt egyetértek Balczó képviselő úrral abban, hogy ez lehet egy jó ötlet, lehet akár támogatni is. Ezt nem a kormány nevében mondom, mert ilyen álláspont még nem alakult ki, de a lényeg nem is ez, hanem az, hogy itt a részletekben szokott elveszni a probléma.

Tehát kiindulunk abból, hogy szabályozni akarunk egy spekulatív jellegű pénzügyi tranzakciós világot, és a végén könnyen jutunk odáig, hogy mindegy, csak pénz legyen belőle. Tehát ha elszakadunk itt a legeslegelejen az alapvető céltól, és a végén a sok-sok kompromisszum után az egészből csak annyi maradt, hogy na, ez egy jó bevétel, és terheljük oda, ahol kevesebb a lobbierő, akkor sajnos ennek a nap végén nem lesz szerintem értelme. Hangsúlyoznám, hogy ez utóbbi megszólalásom egy szakértői vélemény a részemről.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Valószínűleg az ügynek még lesz folytatása, és akkor is szívesen várjuk a nagykövet urat és az államtitkár urat. Köszönjük szépen a részvételt és a tájékoztatót.

Bencsik János klíma- és energiaügyi államtitkár tájékoztatója a durbani éghajlat-változási konferenciára való felkészülésről és a képviselendő európai uniós álláspontról

A második napirendi ponthoz megérkezett az államtitkár úr, tehát következik a második napirendi pont. Köszöntöm az államtitkár urat, és örülök annak, hogy már az előző napirendi pont tárgyalásánál is jelen volt, ugyanis ez a napirendi pont egy kicsit összefügg az előzővel is. Tehát a második napirendi pontunk: Bencsik János klíma- és energiaügyi államtitkár tájékoztatója a durbani éghajlat-változási konferenciára való felkészülésről és a képviselendő európai uniós álláspontról.

Tisztelt Bizottság! Durbanban 2011. november 28.-december 9. között kerül sor az ENSZ éghajlat-változási keretegyezményben részes államok konferenciájának 17. ülészakára, valamint a kiotói jegyzőkönyvben részes államok konferenciájának 7. ülészakára.

Bizottságunk a korábbi években is rendszeresen foglalkozott az éghajlatváltozás kérdéskörével, az ENSZ keretében folyó tárgyalások és az EU belső klíma- és energiaügyi vállalásának a tekintetében is. Tehát ez egy rendkívül fajsúlyos és izgalmas téma, ami a bizottságunkat is érinti.

Ezért vagyunk kíváncsiak arra, államtitkár úr, hogy a magyar kormánynek mi az álláspontja, milyen állásponttal fog érkezni az államtitkár úr az említett konferenciára. Átadom a szót az államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

Bencsik János tájékoztatója

BENCSIK JÁNOS klíma- és energiaügyi államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! A durbani konferenciára egységes európai uniós állásponttal fog érkezni a tárgyaló delegáció, azon belül természetesen a háttéregyeztetések során azokban a nyitott kérdésekben, amelyek esetében Magyarországnak külön speciális érdekei is vannak, értelemszerűen igyekszünk az álláspontunkat érvényesíteni.

Az Európai Unió három kérdéskört vizsgált meg a durbani konferenciát megelőzően: az egyik a kibocsátások mértékére vonatkozó célszámok meghatározása. Azt mindannyian tudjuk, hogy a dekarbonizációs útitervben, amelyet 2050-es céldátummal határozott meg az Európai Unió, nagyon ambiciózus célkitűzések kerültek lejegyzésre - 80-95 százalékos kibocsátás-csökkentést tervez az Unió. Globálisan 50 százalékos kibocsátás-csökkentést szeretne elérni, és ezt fogja szorgalmazni a durbani konferencián is.

A másik nagyon fontos kérdés, amelyben egyetértés mutatkozik uniós szinten, hogy a kiotói jegyzőkönyv folytatására vonatkozó elkötelezettség az Unió részéről megvan, annak tudatában és ismeretében is, hogy jelenleg a kiotói rezsim alá mindösszegében a kibocsátás 16 százaléka került becsatornázásra, ami azt is jelenti, hogy csak abban az esetben lehet a kiotói egyezményt meghosszabbítani, hogyha a legnagyobb kibocsátók leülnek a tárgyalóasztalhoz, és az Európai Unió által is javasolt peremfeltételek figyelembevételével saját magukra nézve is kötelezőnek fogják venni a célszámok teljesítését.

A harmadik kérdés, amivel foglalkoznia kellett az Uniónak, a Zöld Klíma Alap jövője, elsősorban a forrásellátottság szempontjából. Mexikóban egy esztendővel ezelőtt döntés született ennek az alapnak a létrehozásáról, hogy a feltörekvő, felzárkózó országok számára az erőteljesebb gazdasággal rendelkezők, amely országok korábban a nagy kibocsátók közé tartoztak, pénzügyi segítséget, támogatást biztosítsanak az ottani gazdaságoknak a klímavédelem szempontjából optimális fejlesztési feltételei megteremtésére.

Magyarország is vállalt ebben az együttműködésben kötelezettséget, mintegy 6 millió euró befizetésével. Ez az első kör 2012-ig zárul, és most a 2012 utáni időszakra vonatkozó feltételek kerülnek napirendre.

Az európai uniós álláspont ezzel kapcsolatosan a következő: most elsősorban a finanszírozási forráslehetőségek feltárására és megvitatására készül az EU delegációja, és nem szeretné, hogyha az elkövetkezendő konferencián a tényleges támogatási források mértékéről, tehát számszerű kérdésekről esne szó, annál is inkább, mert még a finanszírozási források, módok tekintetében sem alakult ki egységes álláspont.

Nagyon fontos, hogy ezen három fő területtel kapcsolatosan lássuk azt, hogy az uniós álláspont kialakítása során Magyarország mit képviselt, milyen mértékben tükrözi az EU-álláspont a sajátos hazai érdekeinket, és van-e mód arra, hogy a durbani konferencia során a velünk egy csoportban lévő, egy érdekközösségben lévő országokkal együttműködésben árnyalni tudjuk az uniós álláspontot a sajátos érdekeink érvényesíthetősége érdekében.

Egyetértünk a 2050-ig meghatározott globális kibocsátási célszámmal, tehát az 50 százalékos globális kibocsátás-csökkentés elfogadható Magyarország számára. Ugyanakkor az Európai Unió által meghatározott 80-95 százalékos kibocsátás-csökkentéssel kapcsolatosan még nem alakította ki Magyarország a végső álláspontját. Fontos számunkra, hogy ismerjük a kiotói jegyzőkönyv jövőjét is, ismerjük azt, hogy az AAU-kvóták átvihetősége biztosított lesz-e a kvótával rendelkező országok számára, hiszen a Magyarország által is fémjelzett országcsoport hozta meg a legnagyobb áldozatot a saját iparának részbeni felszámolásával a kilencvenes évek során, amelyből kvótatöbblet származott, amely kvótatöbblet pénzügyi érték, amely pénzügyi értéket szeretnénk érvényesíteni és a hazai zöldítési feladatok finanszírozására felhasználni.

Éppen ezért a kiotói jegyzőkönyvvel kapcsolatosan támogatjuk azt, hogy egy átmeneti időszak után létrejöjjön egy globális egyezmény, tulajdonképpen az kiotói egyezmény és az elmúlt két évben megkezdett, általános érvényű globális klímarezsim összezsúfolására, egységesítésre kerüljön. A mi megítélésünk szerint ez tudná leginkább garantálni azt is, hogy a korábban megszerzett kvótáinkkal való további gazdálkodás feltételei biztosítottak legyenek.

Elsődleges érdekünk tehát a meglévő kvótáink értékének megőrzése, és azok átvihetőségének biztosítása 2012 után.

A körvonalazódó kompromisszum, akár az európai uniós álláspontot nézzük, akár a globális tárgyalások jelenlegi állását, nagy valószínűség szerint csak korlátozással fogja biztosítani e kvótamennyiség további felhasználhatóságát.

Természetes szövetségeseink közé tartozik ebben a kérdésben Lengyelország, Románia, Bulgária, de mondhatjuk azt is, hogy a V4+2-es formáció tulajdonképpen az elmúlt héten megtartott utolsó egyeztetésén ezt az álláspontot tudja teljes körűen képviselni.

Mi úgy látjuk, és az Európai Unió is úgy látja, hogy a durbani konferencián két forgatókönyvre kell felkészülnünk. Az első forgatókönyv, hogy a kvóták átvihetőségével kapcsolatos részletfeltételek tárgyalásáig nem jut el a konferencia, tehát a részes felek nem fognak ezzel a kérdéskörrel érdemben foglalkozni. Amennyiben mégis eljutna odáig az egyeztetési folyamat, akkor ott igyekszünk a nemzeti érdekeinket, a V4+2-érdekeket is képviselni az uniós álláspont véglegesítésén belül, kompromisszumkészségre is mutatunk hajlandóságot.

Abban az esetben, hogyha korlátozással lehet átvinni a kiotói kvótákat a 2012-es időszakra, abban az esetben mi mindenképpen ragaszkodni szeretnénk a zöldítéssel való összekapcsolásra. Annál is inkább, mert az elmúlt egy esztendőben sikerült a zöldberuházási rendszerünket konszolidálni, átlátható keretek között tudjuk a kvótabevételeket valóban kibocsátás-csökkentési, energiahatékonysági, energia-megtakarítást eredményező fejlesztésekbe forgatni. Tehát abban az esetben, hogy ha korlátozottabbá válna az AAU felhasználása, akkor mi azt tudjuk támogatni, hogy ez kerüljön összekapcsolásra a zöldítéssel, és ebben az esetben Magyarország viszonylag csekély mértékű veszteséget könyvelne el ezen a területen.

Az innovatív finanszírozási mechanizmus kérdéséről csak két mondatot engedjen meg, elnök úr. Ez elsősorban nem a durbani klímakonferenciát érinti, viszont a 2014 utáni európai uniós pályázati támogatási források igénybevételének a lehetőségét befolyásolja.

Egy olyan javaslatot fogalmaztunk meg a közép-kelet-európai országcsoporthoz számára, és immáron, amennyiben a kormány is támogatni fogja, a héten az Európai Unió számára is, hogy az ETS-kvótabevételek után az ESD-kvótabevételeket is forgathassuk vissza zöldítési célra, úgy, hogy ez nemzeti önrészként figyelembe vehetővé váljon a kohéziós alapok energiahatékonysági beruházásra történő felhasználása szempontjából. Ez azt jelenti, hogyha ez a tárgyalási álláspont érvényre juttatható az Európai Unió egészében, abban az esetben egy auditált, áttekinthető, innovatív finanszírozási mechanizmus keretében, mi a kvótabevételeinkkel ki tudnánk váltani a nemzeti költségvetési önrészt, és kohéziós forrásokat tudnánk bevonni annak érdekében, hogy akár épületenergetikai, vagy éppen közlekedésfejlesztési programokat tudjunk belőle finanszírozni. Ez nem is a középületeket érinti elsősorban, sokkal inkább a lakossági tulajdonban lévő épületeket. Itt tudnánk egy olyan nagy kaput nyitni a finanszírozás érdekében, ami évente értékelhető és érezhető változást tudna hozni a hazai magántulajdonban lévő épületállomány vonatkozásában.

A finanszírozási mechanizmus részét képezi ebben az esetben a hitelgarancia alap mellett egy újratöltődő alap, egy kamattámogatási rendszer, amely az eltérő mélységű épületenergetikai beruházások figyelembevételével adná meg a szükséges és elégséges mértékű ösztönzést a lakosság számára. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. A vitát megnyitom. Akinek kérdése, véleménye van, most elmondhatja. *(Jelzésre.)* Balczó képviselő úr.

Kérdések, vélemények

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Miután a zöldek fő képviselője egyelőre nem szól, ezért *(Derültség.)* hadd tegyem fel a kérdésemet, vagy a véleményemet hadd mondjam el.

Elég részletesen és hangsúlyozottan foglalkozott az államtitkár úr a kvótaátvitel kérdésével, ami persze Magyarország szempontjából egy rendkívül fontos gazdasági érdek, persze éppen a zöldberuházásokra való visszafordításra tekintettel ez a környezetvédelmi szempontokat is így kívánja biztosítani.

Hogy a Tanácson belül a kormányok között milyen támogatása van a kvótáknak a 2012 utáni átvitelre, ezt azért kérdezem, mert az Európai Parlamentben 2010 tavaszán Áder János szervezésével történt egy ilyen indítvány beadása. Gyakorlatilag, mondjuk így: csak a volt szocialista országok vagy azok döntő többsége szavazta meg, tehát semmi más támogatást nem élvezett. Tehát az első kérdés, hogy van-e egyáltalán arra reális esély, hogy akár korlátozott mértékben elfogadja ezt az EU, és Durbanban már mint egy egységes EU-álláspontot tudja ezt megjeleníteni? Ez az egyik kérdés.

A másik az, hogy jelenleg az Európai Unió, a Tanács hogy tekint arra az alapvető kérdésre, hogy amíg a két legnagyobb szennyező, az Egyesült Államok és Kína nem hajlandó jogi kötelezettségvállalást tenni, addig az Európai Unió hiába halad előre, hiába mutat jó példát.

Hadd kérdezzem meg, hogy a 2020-as cél a teljesítendő, vagy már elfogadjuk a '30-at, vagy a '40-et, amelyik az Európai Parlament színterén állandóan felmerül? Ezt azért tartanánk helytelennek, mert globális problémáról van szó. Tehát ez nem olyan, hogy a saját házunk táján jól seprünk itt az Európai Unióban, és akkor legalább mi megoldjuk. Attól globális probléma, hogy ha csak 12,8 százalékkal részese a kibocsátásnak az Európai Unió, akkor itt hiába szaladunk előre, a kérdésen alapvetően nem tudunk változtatni.

Én őszintén szólva kétlem azt a mondatot, amit a felkészülési anyagban kaptunk az Európai Parlament november 16-ai állásfoglalását illetően, amely szerint meg kell győzni Kínát és az Egyesült Államokat is, meg a partnereit, hogy a kibocsátás-csökkentés a versenyképesség elvesztése és munkahelyek megszűnése nélkül is megvalósítható. Ez az Európai Unió Parlamentje keretein belül is nagyon éles vitát váltott ki. Magyarul a kérdésem az, hogy: támogatja-e Magyarország a kibocsátás-csökkentésnek azokat az úgynevezett ambiciózus terveit, mondjuk, hogy 40 százalékot vállaljunk, jó példával előljárva, miközben világos, hogy globálisan alapvetően nem mi tudjuk megoldani, viszont a versenyképességünket igenis csökkenti. Köszönöm.

ELNÖK: Van-e még más kérdés? *(Senki sem jelentkezik.)*

Egyébként a zöldek képviselője, az alelnök úr szavait tolmácsolom, hogy az államtitkár úr olyan részletesen beszámolt, sőt, a már eleve felteendő kérdésekre is válaszolt, úgyhogy köszönjük szépen az államtitkár úrnak ezúton is a részletes beszámolót. Most megadom a szót...

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Kérem regisztrálni, hogy ezek szerint igen, a Jobbik is zöldpárt. Köszönöm szépen. *(Derültség.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen ezt a megjegyzést. Tessék parancsolni, államtitkár úr!

Bencsik János válaszai

BENCSIK JÁNOS klíma- és energiaügyi államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselő Úr! Én arra kaptam itt felkérést, hogy elsősorban az európai uniós álláspontokról adjak tájékoztatást. Azon belül jeleztem, hogy a magyar álláspont részben eltérő.

Ebben az eltérő álláspontban osztozik velünk a közép-európai országok többsége, Lengyelország, Románia, Bulgária teljes egészében, Csehország, Szlovákia részben. De az általunk javasolt kompromisszumos megoldást, amely a kvóták átvihetőségét egy zöldítési

programmal kapcsolná össze, ez az országcsoport teljes egészében tudta támogatni, a magáévá tudta tenni.

Az igaz, hogy az Európai Unió korábbi tagjai, akik erősebb gazdasággal rendelkeznek, nem érdekeltek abban, hogy ezek a kvóták átvitelre kerüljenek. Ugyanakkor az egységes európai álláspont kialakíthatósága és képviselhetősége érdekében mi úgy ítéljük meg, hogy kompromisszumra való hajlandóság van.

Az egész biztos, hogy nem fog menni, hogy a jelenlegi, még tulajdonunkban lévő kvóta teljes értékűen, mindenféle megkötöttség nélkül, tulajdonképpen szabadon felhasználható legyen a 2012 utáni időszakban. Ezért javasoltuk mi azt, hogy átlátható, világos menetrenddel, felhasználási technikával, finanszírozási mechanizmussal létrejövő alapon kell gondolkodni, amely kellő biztonságot vagy megnyugvást, garanciát tud adni az európai nagy államok, nagy gazdasággal rendelkező államok számára is, hogy ezek a források ténylegesen Európa közös érdekeit, tulajdonképpen a külső energiafüggés oldását fogják szolgálni.

Hiszen itt alapvetően nemcsak környezetvédelmi beruházásokról van szó, hanem nagyon komoly energia-megtakarítási lehetőségeket magukban hordozó fejlesztésekről, amelyek elsősorban az épületszektorban radikális mértékben tudják csökkenteni a felhasznált energia mennyiségét, amely mögött, az épületeink, a lakóépületeink esetében különösképpen, most már háromnegyed részben földgáz van. A földgáz 80 százaléka pedig importból származik.

Tehát mi nem egyszerűen egy környezetvédelmi, hanem egy energiagazdálkodási kérdésnek is tekintjük ezeknek a forrásoknak az átvihetőségét. Arról pedig ne is beszéljünk, hogy egy olyan időszakban, amikor egyre nehezebbé válik a közintézmények részéről is a rezsiköltségek megfizethetősége, nekünk arra kell törekednünk, hogy a közösségi rezsik csökkentése is megtörténjen. És hogyha ezt még össze tudjuk kapcsolni valamennyi, néhány 10 ezer embernek munkalehetőséget biztosító építőipari konszolidációval is, akkor ez külön jó számunkra.

Hogy Magyarország végül is tudja-e támogatni a magasabb, ambiciózusabb kibocsátás-csökkentési értékeket, ez összefüggésben van azzal is, hogy mi ebben a saját hasznunkat, ha úgy tetszik, akkor a nemzeti érdekünket meg tudjuk-e találni.

Két dolgot le kell szögezni ebben a kérdésben is: Magyarország egyrészt az anyagi teherviselő képessége, másrészt pedig az előidézett problémában megnyilvánuló szerepe alapján kell, hogy felelősséget vállaljon a probléma kezelésében. Mi eddig ezt teljesítettük. Nem teljesen önszántunkból, hiszen a szocialista nagyipar összeomlása szinte két esztendő alatt kataklizmaszerűen következett be, ahol közel 1 millió munkahely esett áldozatul ennek az átalakításnak.

Én nem mondom azt, hogy az ezredfordulótól kezdve elvégzett energiahatékonysági beavatkozások akár az iparban, a villamosenergia-iparban, akár pedig az épületszektorban nem hoztak jelentős kibocsátás-csökkentést, mert hoztak, de az, hogy mi most jelenleg akár a 30 százalékos kibocsátás-csökkentési határba is kényelmesen beleférnénk, ez ennek köszönhető. Tulajdonképpen 35 százalék körül van az a megtakarítás, amely a kiotói rezsik alapszámaihoz képest Magyarország részéről elkönnyvelhető, elszámolható. De viszont, ha mi pótolni szeretnénk munkahelyeket, márpedig szeretnénk pótolni, és az bizonyos mértékű újraparosítást is magával fog hozni, annak érdekében, hogy a helyettesítő termékekkel kiválthassuk az importnak egy jelentős hányadát, azokban a termékekben, amelyek előállítására méretgazdaságossági szempontból, illetve a korábbi ipari hagyományaink alapján biztosított, ez részünkről megkerülhetetlen, nekünk ezt be kell kalkulálni. Hogyha ezt bekalkuláljuk, még ha egy nagyon ambiciózus energiahatékonysági beruházássorozatot is fogunk a következő két évtizedben végrehajtani, nem biztos, hogy nekünk itt első körben, a saját versenyképességünk

és a gazdaságunk újraépítési szándékával ellentétesen, egy magasabb kibocsátás-csökkentési célszámot kellene megfogalmoznunk.

És ezt azért is mondom el, mert megnéztük azt, hogy mely területeken van lehetőség a megújuló energiahasználat vagy az energiahatékonyság területén háttérpári bázist kialakítani. Viszonylag keskeny ez az út. Magyarország méretgazdaságosan a saját piacára nem tud jelentős mértékű megrendelést keletkeztetni. Ezért mögötte jelentős számú magyar munkahely sem tud létrejönni.

Van néhány olyan terület, van néhány épületgépészeti berendezés, van néhány olyan építőipari termék, amelynek az előállítására rá tudunk állni, és közép-európai léptékben is tudunk magunknak exportpiacot találni, de viszonylag szűk ez a mezsgye. Nem feltétlenül kell nekünk olyan feltételeket teremteni, amelyek a nálunknál erőteljesebb, nagyobb belső piaccal rendelkező országok vagy országcsoportok számára nyújtana, biztosítana belső munkahely-teremtési lehetőséget. Ezt is le kell szögeznünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen az államtitkár úr előadását. Jó munkát kívánunk a konferencián. Remélhetőleg a konferencia után ismételten szeretnénk meghallgatni az államtitkár urat. *(Jelzésre.)* Tessék parancsolni!

BENCSIK JÁNOS klíma- és energiaügyi államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Egyetlen egy kiegészítést tennék. A durbani konferenciára ötfős szakmai munkacsoport fog menni. Tehát ma már nem mi visszük az Európai Unió egyeztetett klímaügyeit, hanem a lengyel elnökség. Így elegendőnek mutatkozik egy viszonylag szűk, ötfős stáb, és a kormányt pedig nagy valószínűség szerint Kovács Tamás helyettes államtitkár úr fogja képviselni a Fejlesztési Minisztérium részéről.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor valószínűleg majd őt fogjuk meghallgatni, mert az ügynek nagy jelentősége van. Tehát akkor neki is jó munkát kívánunk. Köszönjük szépen az államtitkár úrnak még egyszer.

Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló T/4365. számú törvényjavaslat (A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

A következő napirendi pontunk: Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló T/4365. számú törvényjavaslat, a bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása. Bizottságunk rendkívül szerencsés, mert két ilyen kapcsolódó módosító javaslatról kell szavoznunk.

Köszöntöm a napirendi pont előadóit, a főosztályvezető asszonyokat. Majd kérem fogjuk a kormány álláspontját. Várhatóan nagyon rövid lesz ennek a napirendi pontnak a tárgyalása. Tehát az első: Rogán Antal képviselő úr, kapcsolódva a T/4365/431. számú módosító javaslathoz, kapcsolódó módosítást javasol a 431/2. pontban, amelyik összefügg egyébként az 527/1. ponttal. Kérdezem a kormány képviselőit, hogy mi a kormány álláspontja.

LAJTÁR MÓNIKA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Én is köszöntöm a tisztelt bizottságot és a tisztelt elnök urat. Bemutatom Csontos Beáta kolléganőmet. Lajtár Mónika vagyok a Nemzetgazdasági Minisztériumból.

Szeretném hangsúlyozni, hogy még nincs kormányálláspon. Az elkövetkezőkben a Nemzetgazdasági Minisztérium és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium közös, előzetes álláspontját fogom tudni mondani. Az említett ajánlási pontnál pedig igen, természetesen támogatjuk.

ELNÖK: Akkor megkérdem a bizottságot, ki az, aki mellette kíván szólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok illet.

Szavazásra teszem fel: ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Meglepőde látom, a jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy egyhangú a kapcsolódó módosító javaslat támogatása.

És még egy pontról kell döntenünk, a 272/1. pontról. Ez Font Sándor képviselő úr kapcsolódó módosító indítványa, ami összefügg a 431/3. kapcsolódó módosító javaslattal. Kérdem, van-e valaki, aki kíván mellette szólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok illet.

A kormány képviselőjét kérdem.

LAJTÁR MÓNKA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Támogatjuk a javaslatot.

ELNÖK: Szintén támogatja. Kérdem képviselőtársaimat, ki az, aki támogatja a kapcsolódó módosító javaslatot. *(Szavazás.)*

Egyhangúlag támogatjuk. Köszönöm szépen.

Köszönöm szépen a napirendi pont előadóinak a részvételét.

Egyebek

Szeretnék rövid bejelentéseket tenni. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a soron következő bizottsági ülésünkre várhatóan november 28-án, 11 óra 30 perckor kerül sor, tudniillik bejött egy új törvényjavaslat, mégpedig a T/5001. számú törvényjavaslat. Ezért több, mint valószínű, hogy ezt ki fogják osztani számunkra a bizottsági elnöki értekezleten.

Ezt megelőzően pedig, ahogy korábban említettem, ezen a hétfői napon kerül sor a Külügyminisztérium szervezésében az Európai Unió több éves pénzügyi keretéről szóló konferenciára, amelyre a bizottság teljes tagsága meghívást kapott. Erre a Magyar Tudományos Akadémia székházában kerül sor, 9 órától. Megjegyzem, hogy bizottságunk két raportőre előadóként szerepel, Mile Lajos alelnök úr és Nógrádi Zoltán bizottsági tagunk. Kérem képviselőtársaimat az ügy fontosságára való tekintettel, hogy minél többen vegyenek rajta részt.

Végül említem, hogy az elmúlt héten egy 4 napos konferencián vettem részt Tangerben, a „MEDays” konferencián, ahol a közel ezerfős résztvevő közül az egyik panelelőadást tarthattam meg, mintegy 10 percben, a jogi és emberi jogi szekcióban.

Tisztelt Bizottság! Több napirendi pontunk nem lévén a bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 56 perc)

Dr. Hörsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Madarász Mária